

Stortingets Helse- og omsorgskomite

Høringsnotat fra Psoriasis- og eksemforbundet (PEF) til budsjettforslaget for 2020

Kap. 733 *Habilitering og rehabilitering - Post 70 Behandlingsreiser til utlandet*

Stopp aldersdiskrimineringen – inkluder voksne med atopisk eksem i behandlingsreiser til utlandet.

Psoriasis- og eksemforbundet (PEF) og Psoriasis- og eksemforbundet Ung (PEF-ung) krever 6.5 millioner i friske midler til *Post 70 Behandlingsreiser til utandet* for å inkludere voksne med moderat til alvorlig atopisk eksem (AE) i behandlingsprogrammet fra 2020.

Regjeringen skriver i Granavolden-plattformen kapittel 8 Helse og omsorg, avsnitt Habilitering og rehabilitering (s. 56) kulepunkt 4 **Styrke tilbuddet om behandlingsreiser.** I forslaget til statsbudsjett for 2020 står det at tilbuddet er diagnosespesifikt, ikke aldersavhengig. Barn med atopisk eksem har vært på behandlingsprogrammet i mange år. Psoriasis- og eksemforbundet og Psoriasis- og eksemforbundet ung krever derfor at voksne (over 18 år) med moderat til alvorlig atopisk eksem gis innpass i ordningen fra og med 2020. Vi stiller spørsmål til om dagens praksis er å anse som diskriminering på grunnlag av alder, og i strid med Lov om likestilling og forbud om diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven), LOV-2017-06-16-51, kapittel 2, §§ 7 og 9.

Behandlingsreiser til utlandet er et ikke-medikamentelt behandlingstilbud som i dag tilbys flere diagnosegrupper, inkludert barn og unge med AE. For gruppen med AE er dette et viktig behandlingstilbud med god effekt, jfr. SINTEFs rapport *Evaluering av ordningen med behandlingsreiser til utlandet*. Rapporten slår fast at behandlingstilbuddet er kostnadseffektivt og at atopisk eksem er en av diagnosegruppene som har best effekt av behandlingen.

Voksne med AE tilbys i dag tungvinte, tidkrevende og lite effektive behandlingstilbud, med betydelige bivirkninger og høye egenandeler. Behandlingen består primært av kortisonsalver- og kremer, og gruppen moderat til alvorlig, benytter i tillegg UVB-lysbehandling og/eller svake cellegifttabletter. Tablettbehandling med cellegift er for mange effektiv, men disse legemidlene har mange bivirkninger og kan ikke tas i forbindelse med graviditet og/eller amming. Dette er også en kostbar behandling som ikke dekkes av blåreseptordningen fordi flere av disse legemidlene ikke har indikasjonen AE. Gruppen voksne med AE opplever en sterkt forringet livskvalitet på grunn av sterk kløe, smærter og en utfordrende psykososial hverdag.

Ifølge artikkelen *Atopisk Eksem* publisert i Tidsskriftet den norske legeforeningen, 31.august 2018, er prevalensen av AE i Norge, 23.6 % hos småbarn og hele 10,4 % blant 18-åringer. Artikkelen sier videre at nyere studier viser at prevalensen er like høy hos voksne som hos barn. Dette er oppsikts-vekkende høye tall.

Konklusjon

Psoriasis- og eksemforbundet og PEF-ung krever at voksne med atopisk eksem blir inkludert i behandlingsprogrammet til Behandlingsreiser til utlandet fra 2020. Vi har registrert at pasienter med ASL fra og med 2019 har fått innpass i behandlingstilbuddet, og ber tilsvarende beløp (6.5 millioner) for å inkludere voksne med moderat til alvorlig atopisk eksem.

Oslo 9. oktober 2019

Tord Johansen
Forbundsleder

Gudbjørg M.L. Dahl
Leder PEF-ung

Maren Awici-Rasmussen
Organisasjonsrådgiver

Terje Nordengen
Generalsekretær